

UNIVERSIDAD POLITÉCNICA DE CATALUÑA
DEPARTAMENTO DE CONSTRUCCIONES ARQUITECTÓNICAS I
CENTRO DE POLÍTICA DE SUELO Y VALORACIONES
MASTER UNIVERSITARIO EN GESTIÓN Y VALORACIÓN URBANA
RESUMEN PROPUESTA DE TESIS

Autor de la Propuesta de Tesis: **Marina Mollà Bolta**

Director de la Tesis: **Carlos Marmolejo Duarte**

Título de la Propuesta de tesis: **La revitalització de l'Horta de València des d'una òptica comparada: per què hem arribat on som i com podem reconduir-ho des de l'oferta i l'ordenació del territori**

L'Horta de València, amb les seues parcel·les, camins i sèquies, rodeja la ciutat de València i ha sigut des de temps romans i musulmans un dels principals determinants de l'ordenació del paisatge. L'informe Dobris de la European Environmental Agency ja la caracteritzava l'any 1998 com un espai agrícola d'alt valor a protegir atenent també al fet que es pot concebre com un paisatge cultural lligat a unes dinàmiques socioeconòmiques molt particulars. Des dels anys 80 i amb l'expansió econòmica que han patit les ciutats occidentals aquests darrers anys, el creixement de la ciutat de València i dels 44 municipis de la comarca, ha passat molt sovint per la urbanització dels sòls agrícoles més pròxims als nuclis històrics. Amb una autoritat metropolitana derogada l'any 1999 -el Consell Metropolità de l'Horta- i l'absència de planejament territorial parcial, el creixement dels municipis s'ha vist simplement condicionat pels Plans Generals d'Ordenació Urbana.

Davant d'aquest context local, l'explosió de la bombolla immobiliària i un marc en el qual la Unió Europea ha posat sobre la taula la necessitat de protegir els paisatges (com demostra l'aprovació del Conveni Europeu del Paisatge), des de la Generalitat Valenciana s'ha pres consciència de la necessitat d'un planejament territorial que ordene i protegisca l'Horta. Així, l'any 2010 es va redactar el Pla d'Acció Territorial de Protecció de l'Horta però, encara a març del 2014, no ha sigut aprovat pel Consell de la Generalitat Valenciana. Amb tot, el Pla es proposa ser un instrument d'ordenació del territori i potenciar la coordinació entre els municipis. Si bé és un pla molt detallat, protegeix l'Horta a través de la qualificació i classificació del sòl però no entra en la proposta concreta d'actuacions que permeten garantir la continuïtat de l'activitat agrícola necessària per al manteniment d'aquest tipus de paisatges culturals.

En aquest context, una enquesta sobre la percepció que tenen els ciutadans sobre l'Horta realitzada en el marc de redacció del PATPHV, mostra com més d'un 90% dels enquestats desitgen que l'Horta es protegisca, el creixement urbà apareix com el primer factor de la degradació del paisatge i una majoria accepta la necessitat de que els ciutadans contribuïsquen econòmicament en la gestió. Davant d'aquest reclam ciutadà, les decisions individuals i polítiques d'aquests darrers anys han anat en sentit contrari: entre l'any 1956 i l'any 2007 el sòl agrícola que es dedicava en exclusiva a aquesta activitat ha passat de les 52.000 ha a 28.500 i, així mateix, també hi ha mostres notòries de que l'Horta com a paisatge s'ha degradat a causa d'un impacte sovint negatiu de la instal·lació de noves infraestructures o del repartiment ineficient de les activitats sobre l'espai (Tortosa 2007). Així, observem una paradoxa entre allò desitjat per la ciutadania i el que efectivament s'ha portat a terme.

Pregunta d'investigació / Hipòtesi

Així, i davant de la paradoxa anteriorment observada, en un context teòric de ciutat difusa amb una àrea periurbana agrícola que representa un valuós paisatge cultural a protegir, aquest treball vol respondre a les preguntes següents: *Per què l'Horta de València no és avui en dia un espai econòmic rellevant i el seu paisatge no s'ha potenciat? De quina naturalesa són els factors que han mermat la seua competitivitat i atractiu? L'Horta de València segueix els mateixos patrons que altres àrees agrícoles periurbanes europees? De quina naturalesa són aquests factors compartits (o no)? Com podem intervindre per a millorar-ne la competitivitat i atractiu?* De manera temptativa i com a hipòtesis de treball, els factors a considerar són socials, de participació ciutadana, polítics (de gestió i planejament) i econòmics/comercials (d'organització de la producció i el consum).

Objectiu principal

L'objectiu principal és determinar per què l'Horta de València no és avui en dia un espai econòmicament atractiu malgrat el seu potencial i per què no se'n ha protegit el seu paisatge. El treball pretén caracteritzar l'Horta i analitzar els factors que l'han feta com és. Aquesta anàlisi ha de servir, amb l'ajuda d'una anàlisi de diferents casos d'estudi d'àrees agrícoles periurbanes semblants a l'Horta de València, per a realitzar una proposta de polítiques socioeconòmiques o de gestió urbanística i territorial que permeten potenciar aquesta comarca en qüestió.

Metodologia

La metodologia que es seguirà en aquest treball és de triangulació de mètodes quantitatius i qualitius segons els objectius específics: interpretació de dades secundàries i altra documentació, realització d'entrevistes, anàlisi DAFO, mètode comparatiu per semblança....